XORAZM VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

XORAZM VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BOʻYICHA MAʼLUMOT

2024- yil 1- yanvar holatiga koʻra
(fermer va dehqon xoʻjaliklarisiz)

Maʼlumotlar Oʻzbekiston Respublikasi Adliya Vazirligi Davlat xizmatlari markazi maʼlumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2024- yil 1- yanvar holatiga viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 27 089 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 23 854 ta).

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda)

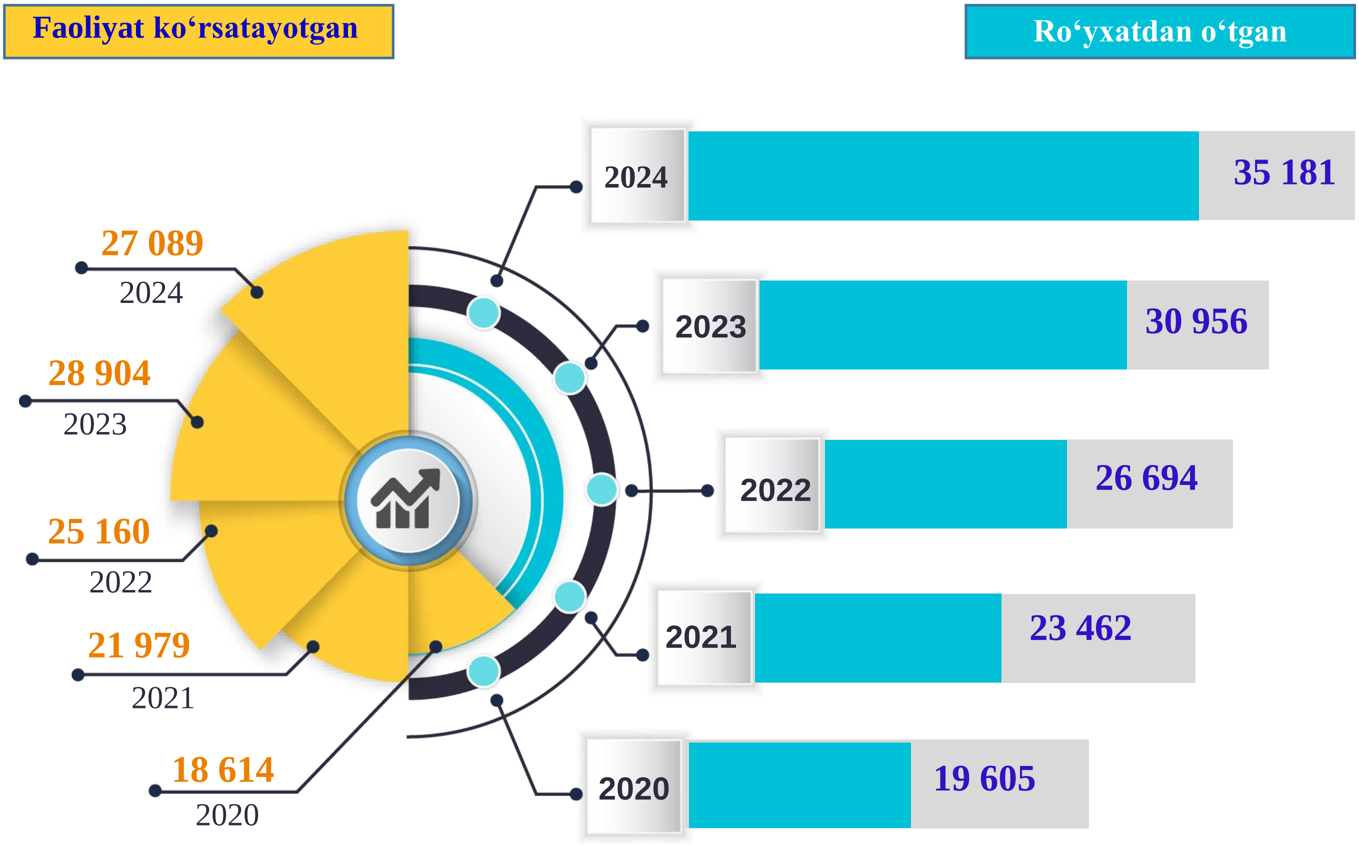

1- BO‘LIM. XORAZM VILOYATI BO‘YICHA KORXONA VA TASHKILOTLARNING SONI

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

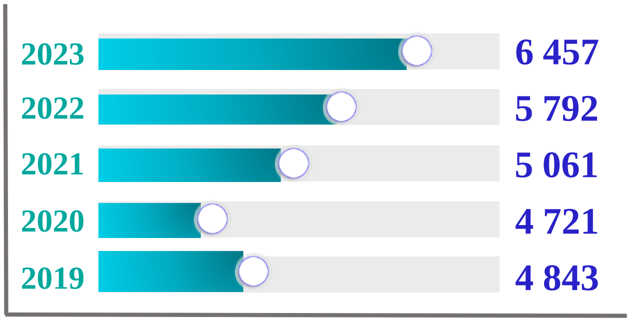

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

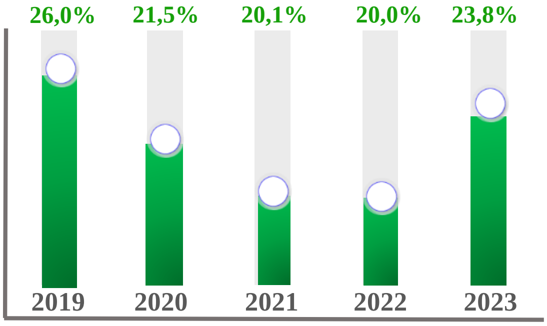

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	690	25,5%
Sanoat	1 132	28,0%
Qurilish	240	13,6%
Savdo	2 648	28,7%
Tashish va saqlash	389	35,0%
Yashash va ovqatlanish	359	21,7%
Axborot va aloqa	152	38,7%
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	96	15,5%
Boshqa turlar	751	13,5%

2023- yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 665 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha oxirgi uch yil mobaynida yangi tashkil etilgan ma’suliyati cheklangan jamiyatlar soni 1 666 taga, xususiy korxonalar - 332 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	874	16,5%
Urganch t.	667	22,8%
Qo‘shko‘pir t.	616	27,9%
Shovot t.	594	35,0%
Bog‘ot t.	559	29,6%
Hazorasp t.	503	30,3%
Gurlan t.	500	27,2%
Yangiariq t.	444	28,0%
Xiva t.	406	21,3%
Xonqa t.	390	19,4%
Xiva sh.	382	18,6%
Yangibozor t.	349	27,6%
Tuproqqal’a t.	173	23,4%

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

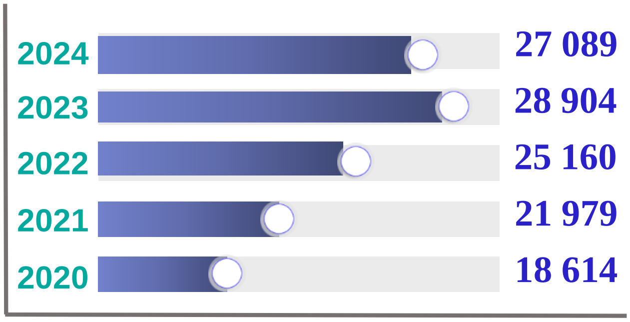

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

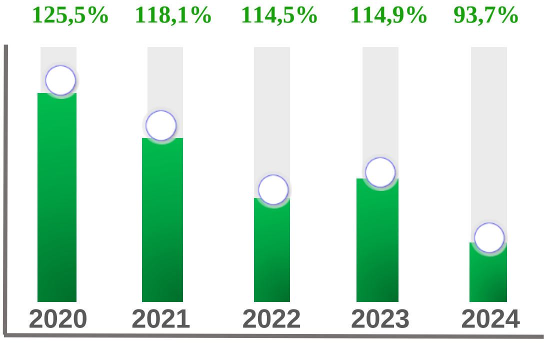

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

2024- yil 1- yanvar holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2020- yilning mos davriga nisbatan 8 475 taga oshganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: savdoda – 5 001 tadan 9 242 taga (o‘sish 4 241 ta), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 1 643 tadan 2 702 taga (o‘sish 1 059 ta), sanoatda – 3 058 tadan 4 039 taga (o‘sish 981 ta).

Hududlar kesimida

Urganch sh.	5 301	Gurlan t.	1 837
Urganch t.	2 928	Shovot t.	1 698
Qo‘shko‘pir t.	2 211	Hazorasp t.	1 662
Xiva sh.	2 056	Yangiariq t.	1 587
Xonqa t.	2 009	Yangibozor t.	1 265
Xiva t.	1 908	Tuproqqal’a t.	739
Bog‘ot t.	1 888		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

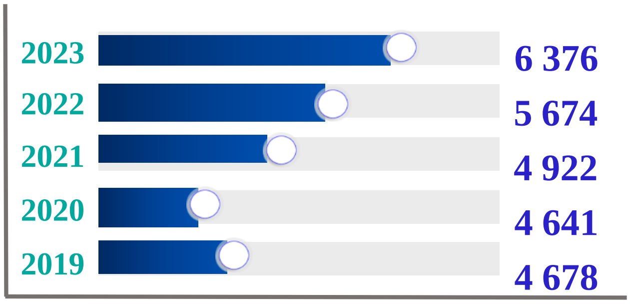

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

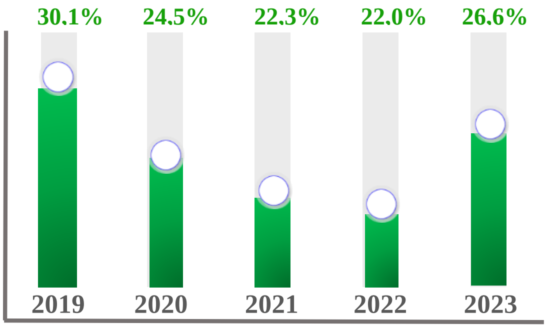

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

690
25,7%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 132
28,0%

Sanoat

240
13,7%

Qurilish

2 648
28,7%

Savdo

388
35,0%

Tashish va saqlash

358
21,8%

Yashash va ovqatlanish

152
40,4%

Axborot va aloqa

96
17,7%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

672
25,7%

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib berish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida, yildan-yilga ularning investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023- yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 6 376 ta bo‘lib, shundan:

- mikrofirma va kichik korxonalar - 6 347 tani;
- yirik korxonalar - 29 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	843	18,3%	Yangiariq t.	443	31,4%
Urganch t.	660	24,8%	Xiva t.	401	23,4%
Qo‘shko‘pir t.	612	30,8%	Xonqa t.	386	21,6%
Shovot t.	591	40,3%	Xiva sh.	378	19,9%
Bog‘ot t.	554	33,2%	Yangibozor t.	347	31,5%
Gurlan t.	498	30,7%	Tuproqqal’a t.	166	26,9%
Hazorasp t.	497	34,6%			

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

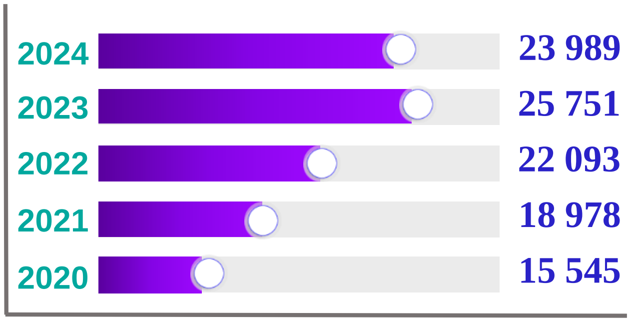

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

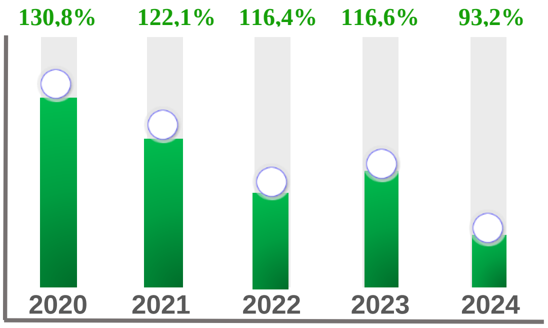

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 682

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

4 036

Sanoat

1 750

Qurilish

9 242

Savdo

1 108

Tashish va saqlash

1 641

Yashash va ovqatlanish

376

Axborot va aloqa

542

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 612

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2024- yil 1- yanvar holatiga 23 989 taga yetib, 2020- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 154,3 foizni tashkil etdi (8 444 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 38,5 foiz, sanoat – 16,8 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 11,2 foiz, qurilish – 7,3 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,8 foiz, tashish va saqlash – 4,6 foiz, axborot va aloqa – 1,6 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 2,3 foiz, boshqa turlari – 10,9 foiz.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	4 611	Gurlan t.	1 622
Urganch t.	2 662	Shovot t.	1 466
Qo‘shko‘pir t.	1 988	Hazorasp t.	1 435
Xiva sh.	1 902	Yangiariq t.	1 409
Xonqa t.	1 789	Yangibozor t.	1 102
Xiva t.	1 716	Tuproqqal’a t.	618
Bog‘ot t.	1 669		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

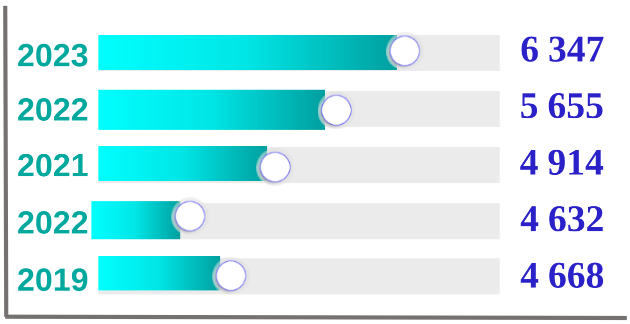

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

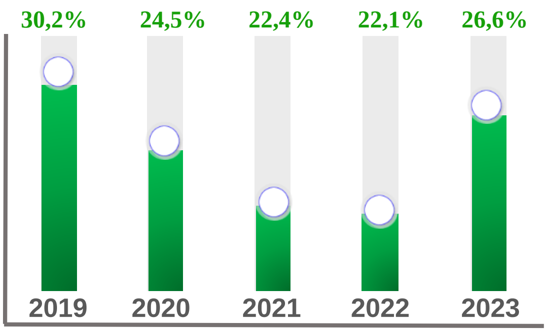

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

690
25,8%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 132
28,3%

Sanoat

240
13,8%

Qurilish

2 648
28,7%

Savdo

388
35,2%

Tashish va saqlash

358
21,8%

Yashash va ovqatlanish

152
40,5%

Axborot va aloqa

96
17,8%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

643
25,1%

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida savdo sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 2 118 tadan 2 648 taga (o‘sish 530 taga), tashish va saqlashda – 280 tadan 388 taga (o‘sish 108 taga), qurilishda – 220 tadan 240 taga (o‘sish 20 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	841	18,4%	Yangiariq t.	442	31,5%
Urganch t.	657	24,8%	Xiva t.	398	23,3%
Qo‘shko‘pir t.	610	30,8%	Xonqa t.	380	21,3%
Shovot t.	591	40,5%	Xiva sh.	378	19,9%
Bog‘ot t.	553	33,3%	Yangibozor t.	344	31,4%
Hazorasp t.	497	34,8%	Tuproqqal’a t.	166	27,0%
Gurlan t.	490	30,3%			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

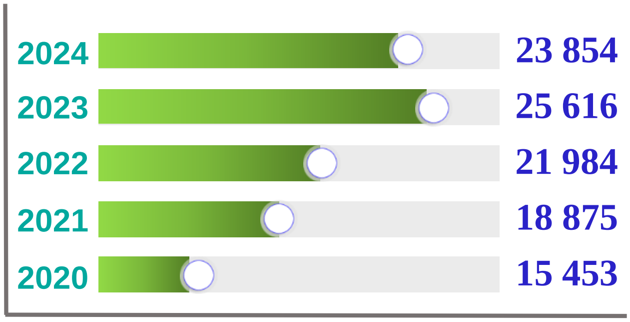

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

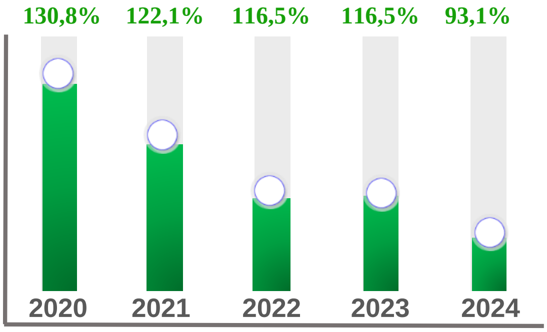

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Urganch shahrida (19,1 foiz), Urganch tumani (11,1 foiz), Qo‘shko‘pir (8,3 foiz), Xiva shahri (8,0 foiz) va Xonqa (7,5 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	4 561	Gurlan t.	1 616
Urganch t.	2 647	Shovot t.	1 460
Qo‘shko‘pir t.	1 981	Hazorasp t.	1 427
Xiva sh.	1 898	Yangiariq t.	1 401
Xonqa t.	1 781	Yangibozor t.	1 097
Xiva t.	1 710	Tuproqqal’a t.	615
Bog‘ot t.	1 660		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Gurlan t.	406
Urganch t.	313
Qo‘shko‘pir t.	309
Xonqa	284
Xiva t.	254
Yangiariq t.	211
Bog‘ot t.	200
Shovot	172
Yangibozor t.	164
Hazorasp t.	109
Tuproqqal’a t.	108
Xiva sh.	90
Urganch sh.	82

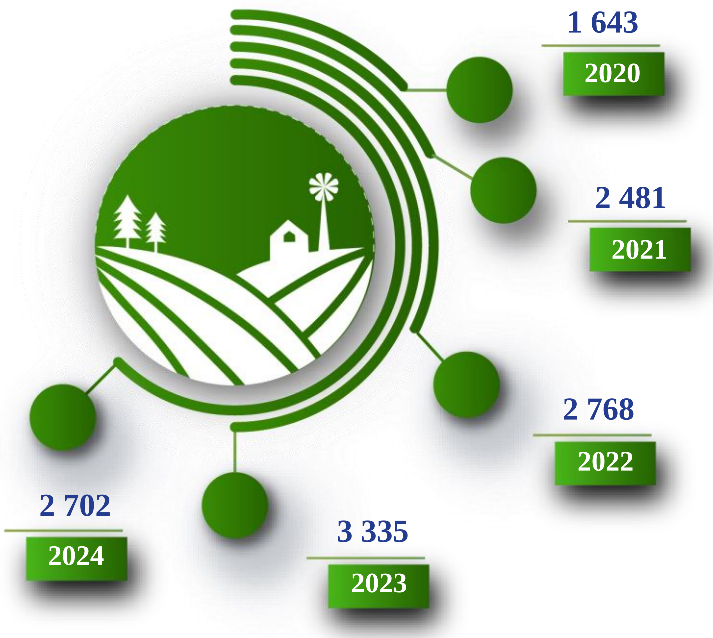

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

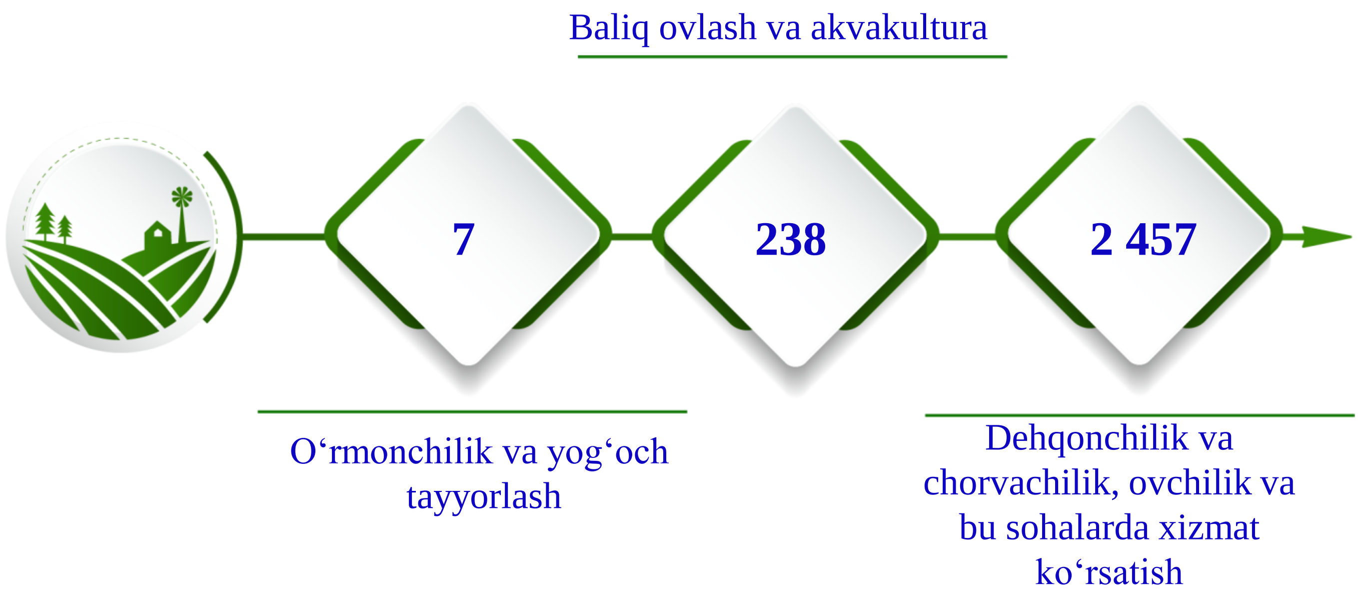

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	760
Urganch t.	447
Qo‘shko‘pir t.	426
Xonqa t.	359
Xiva sh.	295
Xiva t.	278
Bog‘ot t.	251
Shovot t.	246
Gurlan t.	229
Hazorasp t.	213
Yangiariq t.	207
Yangibozor t.	190
Tuproqqal’a t.	138

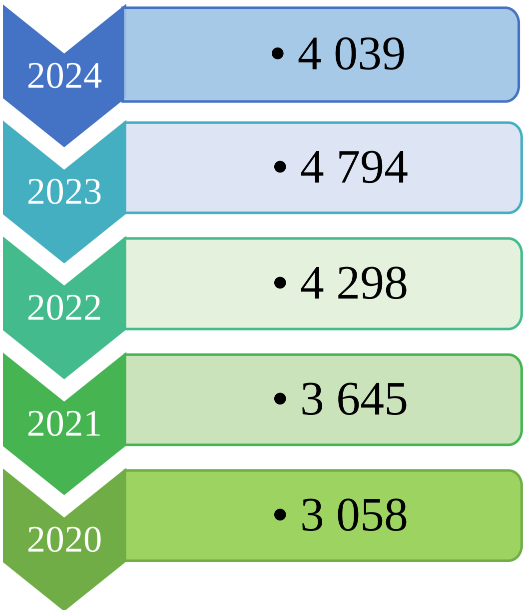

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi besh yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 132,1 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,9 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 97,8 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 84,2 foiz), 0,5 foizini tog-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish sur’ati 100,0 foiz), 1,3 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish sur’ati 87,1 foiz) va 0,4 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish sur’ati 72,7 foiz) tashkil etgan.

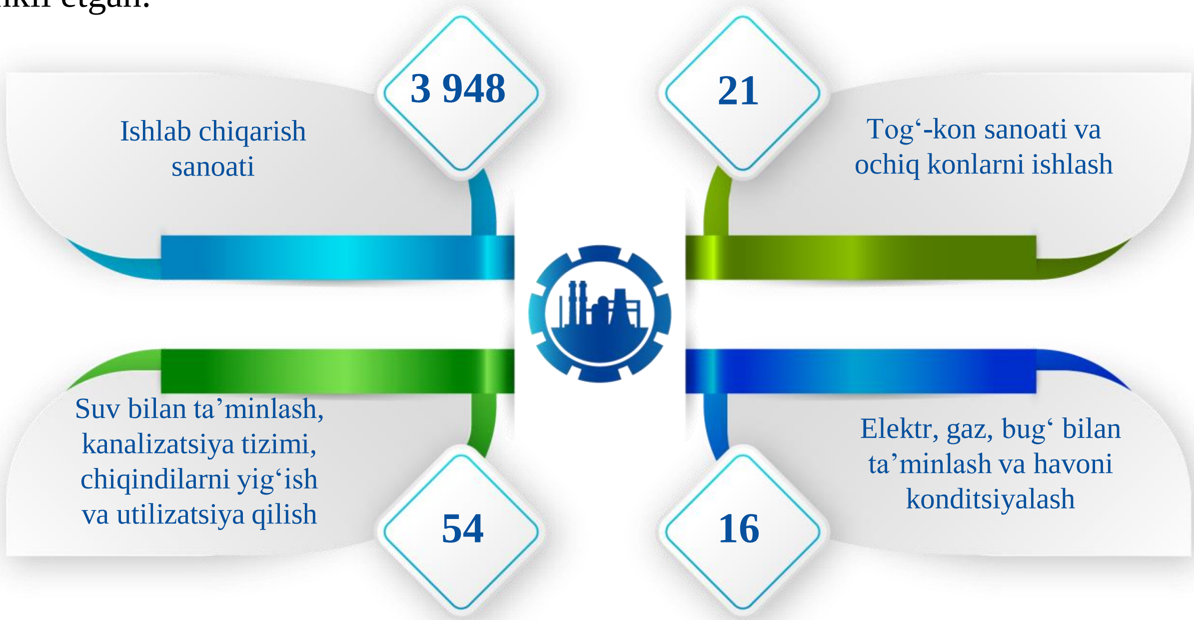

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	400
Xiva t.	249
Urganch t.	209
Xiva sh.	183
Qo‘shko‘pir t.	158
Xonqa t.	115
Yangiariq t.	96
Shovot t.	86
Bog‘ot t.	64
Gurlan t.	60
Hazorasp t.	60
Yangibozor t.	56
Tuproqqal’a t.	32

2024	1 768
2023	2 176
2022	2 025
2021	1 903
2020	1 742

Qurilish sohasining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 55,8 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 80,8 foizni;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 19,3 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 98,8 foizni;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 24,9 foiz ulushni va 72,2 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

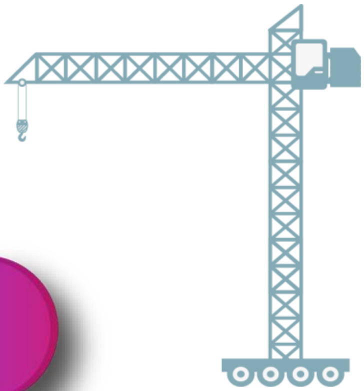

342	Fuqarolik obyektlarini qurish
440	Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari
986	Bino va inshootlar qurish

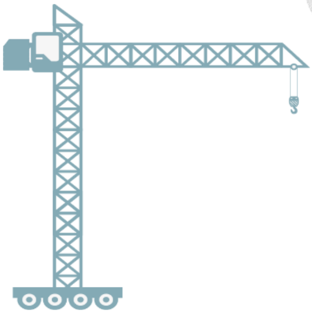

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 656
Urganch t.	1 054
Bog‘ot t.	800
Xiva sh.	719
Qo‘shko‘pir t.	699
Hazorasp t.	665
Shovot t.	630
Yangiariq t.	597
Xiva t.	578
Xonqa t.	576
Gurlan t.	575
Yangibozor t.	462
Tuproqqal’a t.	231

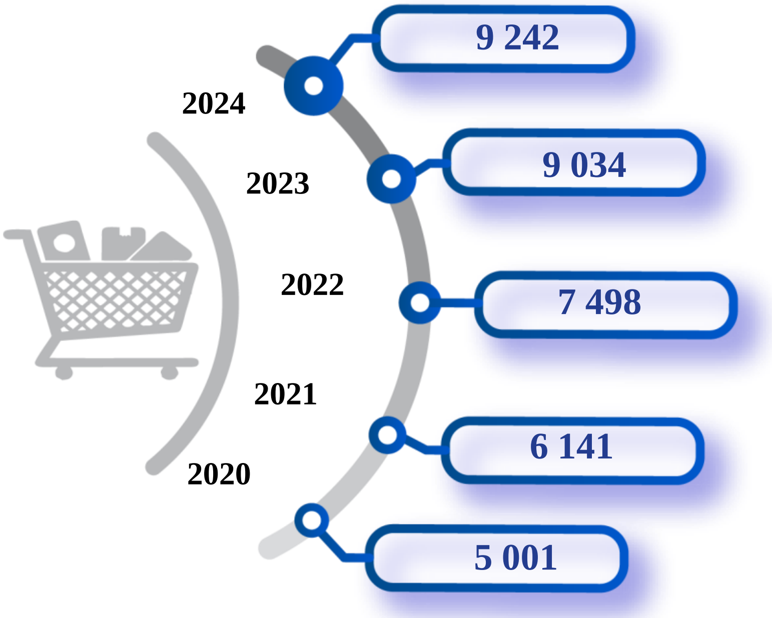

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 9 223 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 64,9 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, o‘tgan yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 100,9 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishi 23,7 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 102,1 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishi 11,4 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 111,6 foizni tashkil etdi.

1 051
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

2 190
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

6 001
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	**417**
Xiva sh.	**274**
Urganch t.	**169**
Xonqa t.	**101**
Gurlan t.	**99**
Shovot	**91**
Xiva t.	**84**
Qo‘shko‘pir t.	**83**
Bog‘ot t.	**83**
Yangibozor t.	**80**
Yangiariq t.	**75**
Hazorasp t.	**55**
Tuproqqal’a t.	**43**

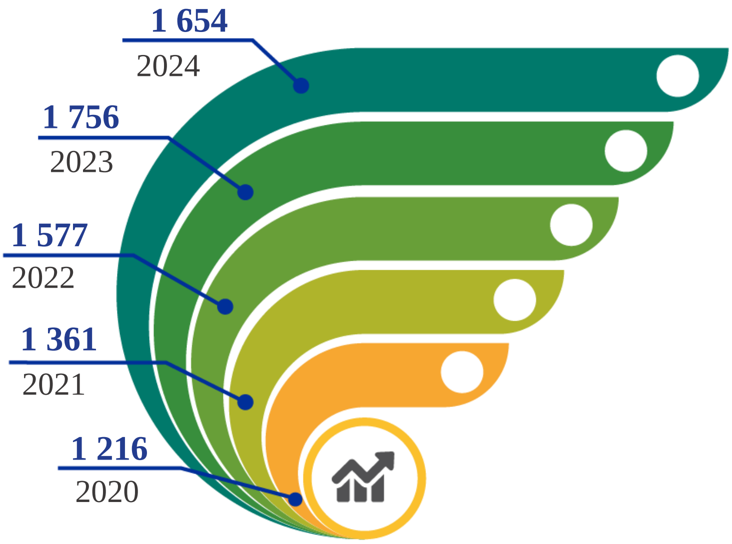

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2020- yilning mos davriga nisbatan 136,0 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 14,0 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 86,0 foiz ulushini tashkil etdi.

232 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 422 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	117
Xiva sh.	46
Xonqa t.	35
Urganch t.	31
Qo‘shko‘pir t.	28
Gurlan t.	26
Xiva t.	25
Yangiariq t.	24
Shovot t.	21
Bog‘ot t	17
Yangibozor t.	10
Hazorasp t.	9
Tuproqqal’a t.	4

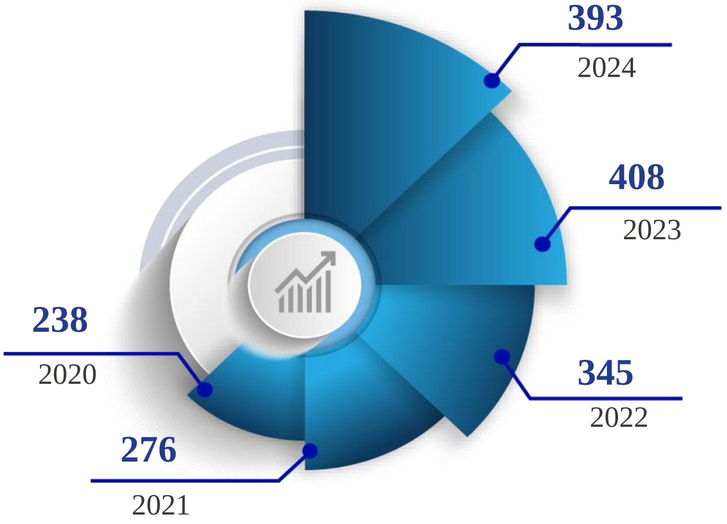

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 22,2 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 111,5 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 33,3 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 86,2 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 44,5 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 98,3 foizni tashkil etdi.

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	214
Xiva sh.	54
Urganch t.	49
Xonqa t.	44
Gurlan t.	41
Xiva t.	37
Hazorasp t.	37
Shovot t.	36
Qo‘shko‘pir t.	28
Yangiariq	27
Bog‘ot t.	25
Yangibozor t.	19
Tuproqqal‘a t.	8

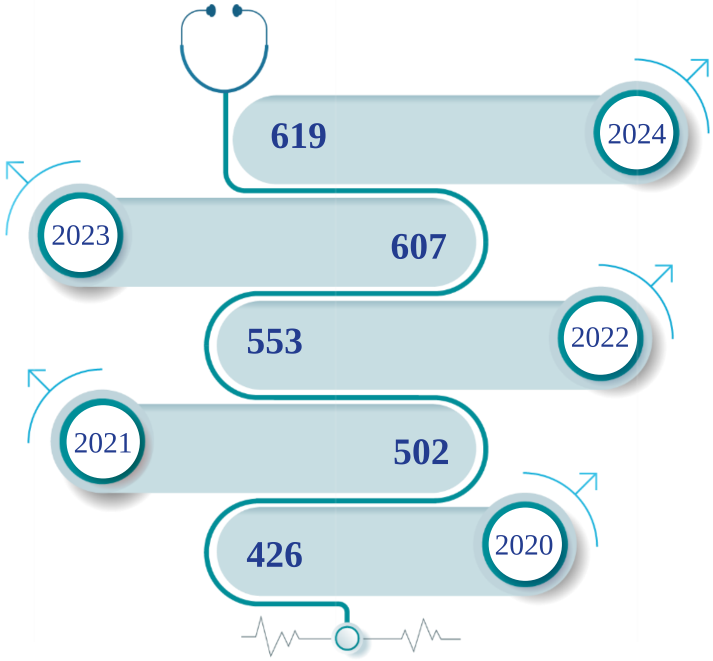

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi, ya’ni 539 tasi yoki 87,1 foiz ulushi kichik tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga 94,7 foiz korxonalar to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 102,3 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,5 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 91,7 foizni tashkil etdi;
- yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,8 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 110,0 foizni tashkil etdi.

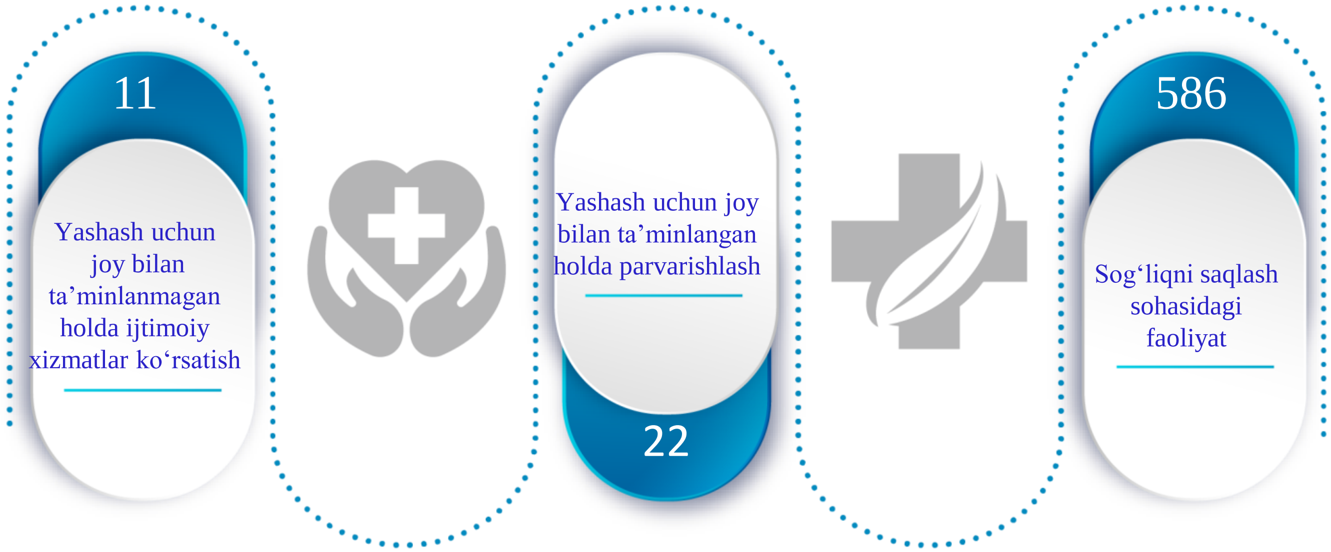

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Urganch sh.	229
Hazorasp t.	164
Xonqa t.	119
Urganch t.	114
Bog‘ot t.	78
Gurlan t.	77
Qo‘shko‘pir t.	71
Shovot t.	69
Xiva sh.	62
Xiva t.	54
Yangiariq t.	32
Yangibozor t.	22
Tuproqqal’a t.	19

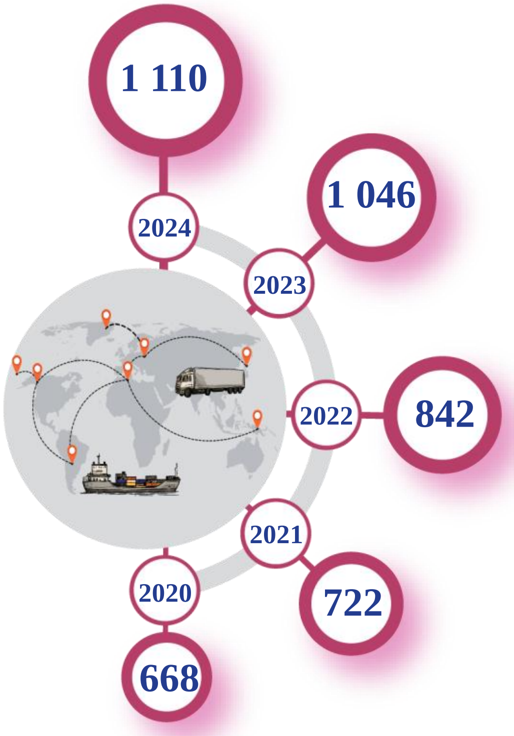

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni jami viloyatdagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 4,1 foizni tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

- quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o‘sish sur’ati 104,4 foizni tashkil etdi;
- ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining o‘sish sur’ati 106,0 foizni;
- pochta va kuryerlik yo‘nalishi 2,5 marta oshdi;
- havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 1,6 marta oshdi.

Havo transporti	Pochta va kuryerlik	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport	Quruqlikdagi va quvur transporti
8	20	231	851

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli boʻyicha umumiy maʼlumot

2024- yil 1- yanvar holatiga koʻra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni | **Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi**

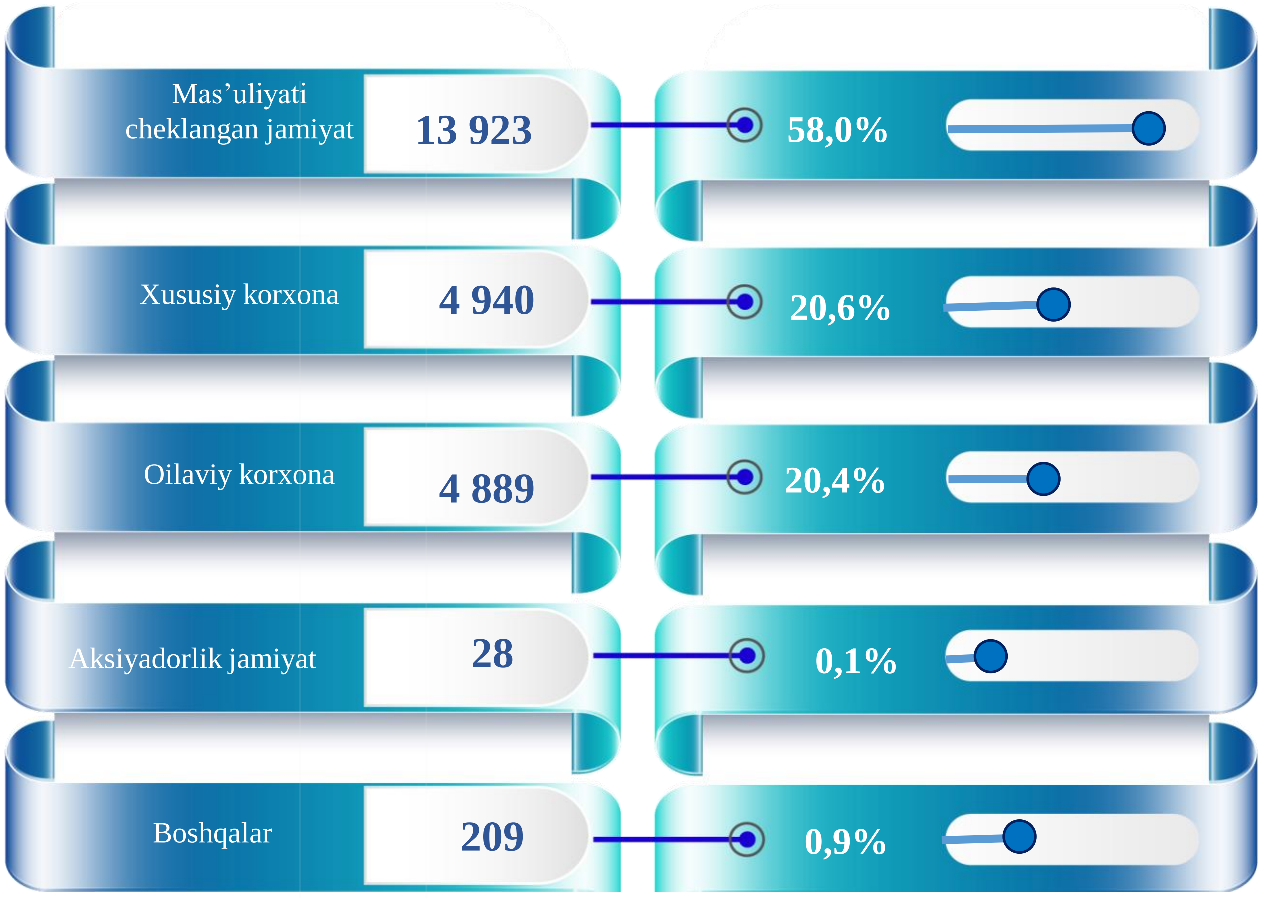

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bogʻliq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xoʻjalik yurituvchi subyektlar toʻgʻrisidagi maʼlumotlarni oʻz ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika maʼlumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini taʼminlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar to'g'risida ma'lumot

2023- yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

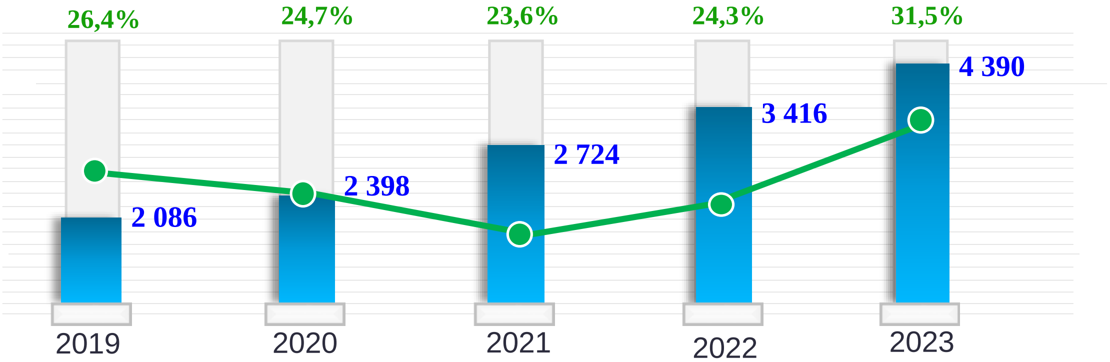

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

537
27,5%

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

638
34,2%

Sanoat

203
15,1%

Qurilish

1 843
35,4%

Savdo

326
35,0%

Tashish va saqlash

171
36,6%

Yashash va ovqatlanish

113
44,5%

Axborot va aloqa

72
25,9%

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko'rsatish

487
29,8%

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	590	Xiva t.	273
Qo'shko'pir t.	491	Xiva sh.	250
Hazorasp t.	465	Shovot t.	229
Urganch t.	458	Xonqa t.	184
Gurlan t.	416	Tuproqqal'a t.	153
Bog'ot t.	372	Yangibozor t.	145
Yangiariq t.	364		

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

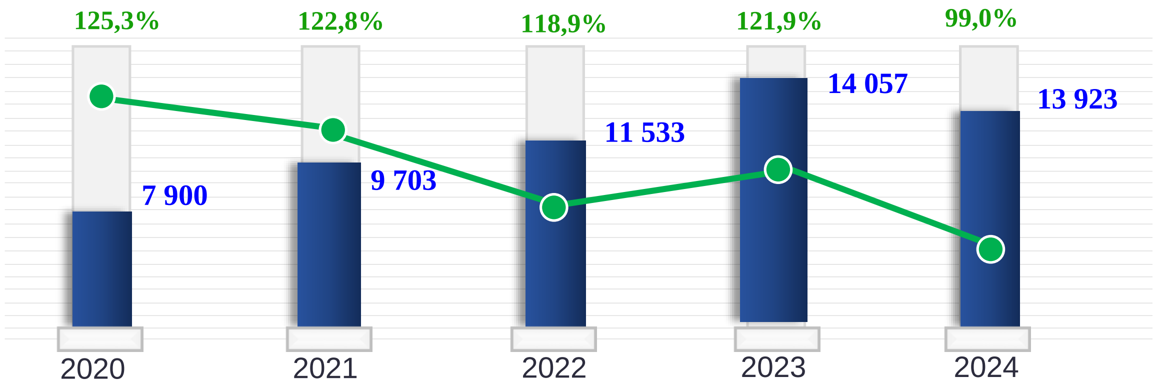

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 951

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 863

Sanoat

1 342

Qurilish

5 201

Savdo

932

Tashish va saqlash

467

Yashash va ovqatlanish

254

Axborot va aloqa

278

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 635

Boshqa turlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan 23 989 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 13 923 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o‘sish sur’atlarining tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich yashash va ovqatlanishda 113,6 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – 111,6 foiz, savdoda – 111,2 foiz, tashish va saqlashda – 107,4 foiz, axborot va aloqada – 105,4 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	2 667	Yangiariq t.	962
Urganch t.	1 416	Bog‘ot t.	961
Qo‘shko‘pir t.	1 200	Xonqa t.	794
Hazorasp t.	1 191	Shovot t.	656
Gurlan t.	1 123	Tuproqqal’a t.	523
Xiva sh.	1 054	Yangibozor t.	389
Xiva t.	987		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

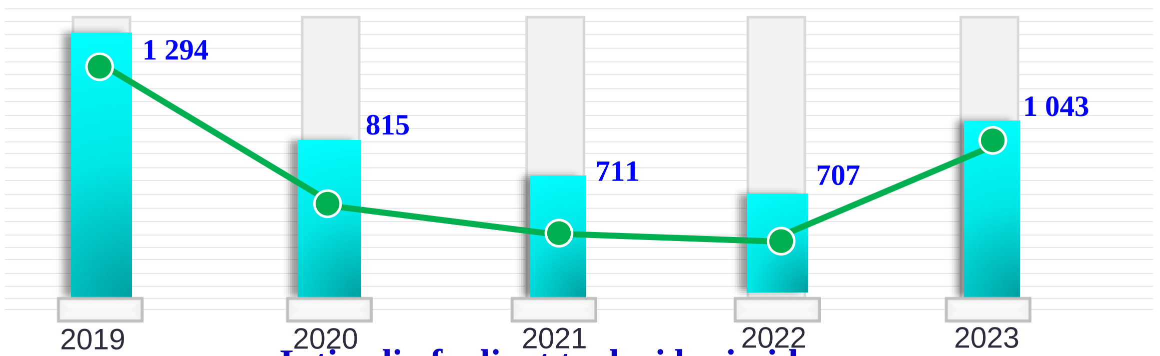

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

86
31,7%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

200
22,1%

Sanoat

27
7,8%

Qurilish

481
22,9%

Savdo

47
37,9%

Tashish va saqlash

51
15,1%

Yashash va ovqatlanish

26
29,9%

Axborot va aloqa

9
4,9%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

116
19,9%

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida savdoda yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 157 taga, sanoatda 53 taga, tashish va saqlashda 25 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Shovot t.	264	Urganch t.	62
Yangibozor t.	147	Xiva sh.	24
Urganch sh.	147	Hazorasp t.	14
Xonqa t.	142	Xiva t.	8
Bog‘ot t.	96	Yangiariq t.	6
Qo‘shko‘pir t.	68	Tuproqqal’a t.	1
Gurlan t.	64		

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

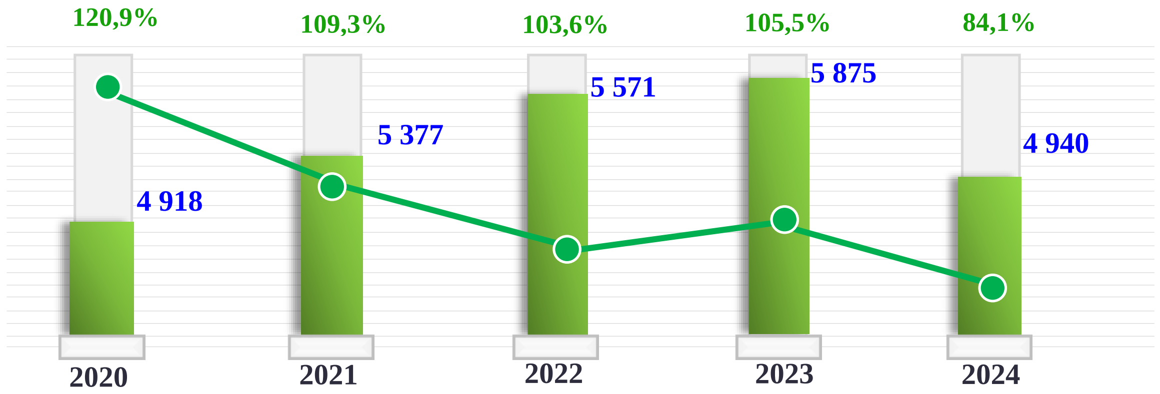

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

271
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

906
Sanoat

347
Qurilish

2 102
Savdo

124
Tashish va saqlash

338
Yashash va ovqatlanish

87

Axborot va aloqa

183
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

582
Boshqa turlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni 2020- yilning mos davri bilan solishtirilganda 0,4 foizga ko‘paygan.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o‘sish sur’atlarining 2020- yilning mos davriga nisbatan ko‘payishiga savdo (116,0 foiz), tashish va saqlash (114,8 foiz), sog‘liqni saqlsh va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish sohalari (103,4 foiz), tumanlar kesimida esa – Shovot (164,9 foiz), Bog‘ot (133,7 foiz), Qo‘shko‘pir (123,6 foiz), Yangibozor (114,4 foiz), Xonqa (108,0 foiz) tumanlari ta’sir ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	1 233	Xiva sh.	295
Urganch t.	605	Xiva t.	264
Xonqa t.	499	Bog‘ot t.	262
Shovot t.	465	Hazorasp t.	98
Yangibozor t.	413	Yangiariq t.	84
Gurlan t.	364	Tuproqqal’a t.	33
Qo‘shko‘pir t.	325		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

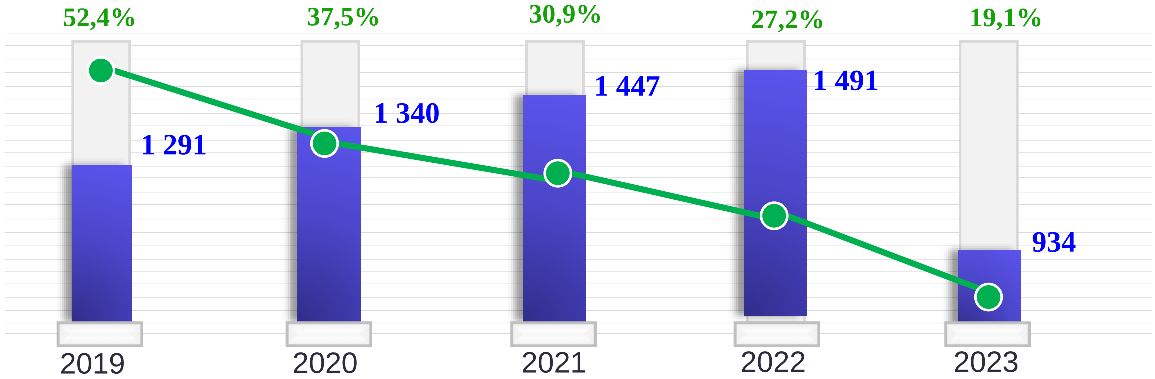

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

62
16,5%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

290
23,9%

Sanoat

10
25,6%

Qurilish

324
17,0%

Savdo

15
30,6%

Tashish va saqlash

136
16,3%

Yashash va ovqatlanish

13
37,1%

Axborot va aloqa

15
19,5%

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

69
19,1%

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Urganch t	139	Xonqa t.	60
Xiva t.	118	Yangibozor t.	55
Urganch sh.	106	Qo‘shko‘pir t.	52
Xiva sh.	103	Hazorasp t.	18
Shovot t.	98	Gurlan t.	17
Bog‘ot t.	85	Tuproqqal’a t.	12
Yangiariq t.	71		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

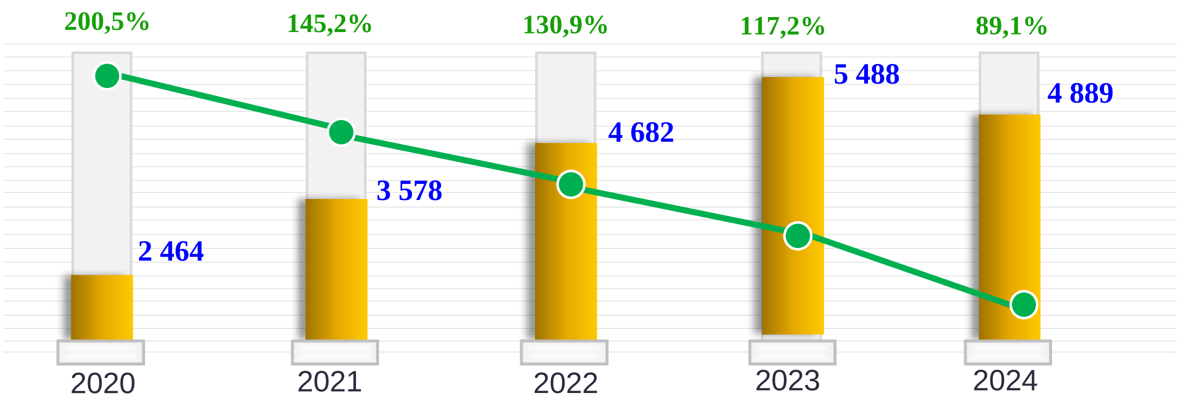

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

376

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 211

Sanoat

39

Qurilish

1 907

Savdo

49

Tashish va saqlash

834

Yashash va ovqatlanish

35

Axborot va aloqa

77

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

361

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra 2020- yilning mos davriga nisbatan 2 425 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi: savdoda – 649 tadan 1 907 taga (o‘sish 1 258 taga), sanoatda – 639 tadan 1 211 taga (o‘sish 572 taga), yashash va ovqatlanishda – 607 tadan 834 taga (o‘sish 227 taga) korxonalar sonining o‘shishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	659	Yangiariq t.	347
Urganch t	627	Shovot t.	328
Xiva sh.	539	Yangibozor t.	274
Xonqa t.	487	Hazorasp t.	132
Xiva t.	449	Gurlan t.	115
Qo‘shko‘pir t.	446	Tuproqqal’a t.	55
Bog‘ot t.	431		

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

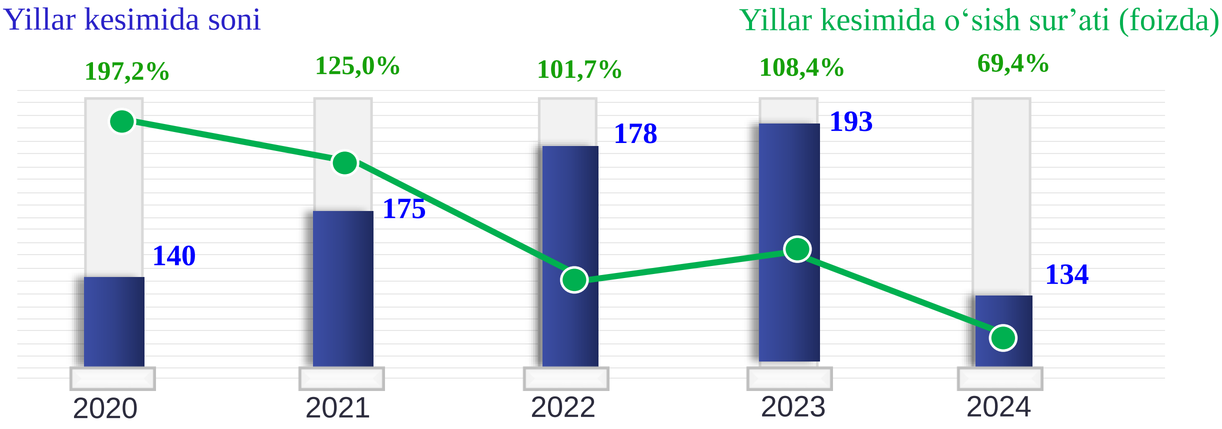

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yetakchi o‘rinni 134 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Turkiya Respublikasi egallagan. Bu viloyatda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 26,9 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Xorazm viloyatiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya Federatsiyasi (ulushi 26,1 foiz), Turkmaniston (ulushi 12,7 foiz), Xitoy (ulushi 6,7 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 3,7 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Urganch sh.	57	Bog‘ot t.	5
Urganch t.	10	Tuproqqal’a t.	5
Xiva t.	9	Yangiariq t.	5
Xiva sh.	9	Hazorasp t.	5
Xonqa t.	9	Yangibozor t.	4
Gurlan t.	7	Qo‘shko‘pir t.	4
Shovot t.	5		

Davlatlar kesimida yangi tashkil etilgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-dekabr oylarida, birlikda

Rossiya	8
Turkmaniston	7
Turkiya	6
Bolgariya Respublikasi	1
Janubiy Koreya	1
Xitoy	1
Hindiston	1
Malayziya	1

O‘zbekistonda iqtisodiy o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri chet el investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatining asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyasi ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 70 tasi qo‘shma korxonalar, 64 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko'rsatayotgan chet el va qo'shma korxonalar soni to'g'risida ma'lumot

2024- yil 1- yanvar holatiga ko'ra, birlikda

chet el korxonalar		qo'shma korxonalar
30	Urganch sh.	27
4	Xiva sh.	5
2	Bog'ot t.	3
3	Gurlan t.	4
2	Qo'shko'pir t.	2
6	Urganch t.	4
3	Hazorasp t.	2
3	Tuproqqal'a t.	2
4	Xonqa t.	5
3	Xiva t.	6
1	Shovot t.	4
2	Yangiariq t.	3
1	Yangibozor t.	3

27 Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

	chet el korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	5	10
Sanoat	18	24
Qurilish	4	7
Savdo	19	14
Tashish va saqlash	2	1
Yashash va ovqatlanish	5	3
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	0	3
Axborot va aloqa	1	0
Boshqa turlar	10	8

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, chet el investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reyestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reyestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- sentabrdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya Vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (62) 22-4-65-11